

M. Kurz: Hegel a Westinghouse

- CZ24 News | 11. června 2023

Dialektika v praxi: Expanze firmy Westinghouse do zahraničí očima filozofa Georga Wilhelma Friedricha Hegela

Silná domácí průmyslová základna je nezbytná k umožnění americkým společnostem dokončit zámořské obchody, sdělil prezident Donald Trump na setkání se zástupci americké jaderné energetické společnosti v roce 2019 (1).

Bylo to přesně to, co chtěli slyšet zástupci společností zahrnujících Centrus Energy, Exelon, General Electric, Lightbridge, NuScale Power, TerraPower, Westinghouse a X-energy, kteří mysleli jen na ovládnutí mezinárodního trhu s jadernou energií, protože vývoz byl jedinou možností jak zajistit pokračující vzestup amerického jaderného průmyslu.

Právě Česko je jednou z těchto zemí, za kterou bojují americké firmy. Jedním takovým pěkným příkladem je činnost americké společnosti Westinghouse.

Zákon negace negace a JE Temelín

Zákon negace negace představuje vznik něčeho nového, zrušení a nahrazení starého. Podívejme se na tento zákon na příkladu změny dodavatelů Temelína.

Trend spolupráce se Spojenými státy byl logickým pokračováním sametové revoluce, totiž negací starého systému vcelku. V roce 1990 Československo řešilo zvýšit spolehlivost a bezpečnost Temelína na úroveň západních elektráren. O rok později americká firma Westinghouse vyhrála tender na dodávku jaderného paliva, radiálního monitorovacího systému a systému kontroly a řízení. Ale navzdory tvrzení, že byl zajištěn spolehlivý a bezpečný provoz bloků díky spolupráci s Westinghouse, měl Temelín problémy s jaderným palivem (2).

Po dlouhé odmlce se Česko v roce 2006 k otázce jaderného paliva vrátilo. Tehdejší náměstek ministra průmyslu Tomáš Hüner řekl, že "bude muset příští rok dojít k mimořádně obměně paliva", protože palivové články, které dodává Westinghouse, měly problémy s tím, že se postupně deformovaly. Ale Hüner spojoval potřebu změny dodavatele ve větší míře s tlákem médií, kteří se báli o bezpečí Temelína (3). Je zvláštní slyšet to od člověka, který vystudoval Katedru tepečných strojů a jaderných zařízení. Mimochodem musela americká firma tehdy investovat do úpravy nových článků, aby se problémy omezily. Ale nechtěla to udělat, protože ve výběrovém řízení na nového dodavatele paliva Westinghouse porazila ruská firma TVEL. Jak přísloví praví: "Nic osobního, je to přece jen byznys".

Zákon přechodu od kvantity ke kvalitě

Američané museli tvrdě pracovat pro novou negaci s pomocí kvantitativního přidávání pohybu (t. zv. energie), tím je myšleno neustálé lobování za jejich zájmy.

Od roku 2009 se začali připravovat na kvalitativní změnu na jaderném trhu v České republice, protože dostali vážného konkurenta TVEL. Tehdy se jako Obamův viceprezident Biden přijel do Česka a varoval před Ruskem v souvislosti s tehdejší tendrem na rozšíření Jaderné elektrárny Temelín (4).

Americký prezident Obama také podpořil při setkání s premiérem Petrem Nečasem v listopadu 2011

(5) americkou firmu v boji o dostavbu Temelína a to byl jediný důvod, proč Nečase Obama přijal (6).

Americká ministryně zahraničí Hillary Clintonová se vrátila k této problematice o rok později (7). Během krátké návštěvy České republiky podpořila firmu Westinghouse, která podle ní nabízela v tendru na dostavbu Temelína nejspolehlivější technologii a nejlepší bezpečnostní záruky.

A propos, v materiálech zveřejněných WikiLeaks se uvádí, že americký viceprezident Joe Biden varoval rovněž premiéra Jana Fischera před zapojením ruských firem do dostavby Temelína a upozorňoval na závislost Česka kvůli plynu, ropě a nově i jádru (8).

Americká společnost se také strachovala o energetickou bezpečnost ČR a tvrdila, že Česká republika nepotřebuje závod na výrobu jaderného paliva (9). Proč? Neboť Westinghouse viděla v něm jasnou příležitost pro ruské technologie. Ačkoliv ministr průmyslu Jan Mládek považoval dokončování výroby paliva na českém území za optimální způsob zajištění jeho spolehlivých dodávek pro ČR.

Vyvrcholením tlaku USA byla kauza Vrbětice, přesněji to, že kontrarozvědka BIS začala vytrubovat do světa své obvinění jen v roce 2021. Toto se shodovalo úplnou náhodou s tendrem na Dukovany. Nutno podotknout, že tomu předcházely ústní varování kontrarozvědky BIS před tím, aby stát v jaderném tendru oslovil ruský Rosatom (10). Proti němu a proti čínské CGNP lobbboval ve stejnou dobu americký ministr zahraničí Mike Pompeo (11).

Zákon jednoty a boja protikladov

Tento zákon říká, že existence protikladů je hybnou silou, dynamikou vývoje. Bílý dům pokračující agresivní expanzi, porušil rovnováhu, protože zničil svůj antagonismus.

Pokud jde o francouzské společnosti EDF (12) nebo o jihokorejské firmě KHNP (13), ti jsou závislí na starším bratrovi, který je vůdce smečky. Dělají jenom to, jedí jen to, co jim je dovoleno.

Válka na Ukrajině se stala trumfovou kartou Američanů. Teď existuje reálna šance, že západní trh bude uzavřen nejen pro Rusko, ale i pro Čínu. A teď společnost Westinghouse, která si v roce 2017 prošla bankrotem (14), dodává jaderné palivo pro obě české jaderné elektrárny a nejspíše vyhraje tendr na dostavbu Dukovan. K čemu to přivede? Přivede to k monopolu nebo k oligopolu na českém jaderném trhu.

Michael Kurz

Odkazy:

1. <https://www.world-nuclear-news.org/Articles/US-nuclear-industry-seeks-presidential-support>
2. <https://www.cez.cz/cs/o-cez/vyrobni-zdroje/jaderna-energetika/jaderna-energetika-v-ceske-republice/ete/historie-a-soucasnost>

3. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/temelin-trapi-palivo-pomoci-mohou-ruske-tyce.A061103_074829_domaci_mad
4. <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/jaky-bude-joe-biden-v-evrope-chce-vic-spoluprace/r~dac1760042e511eb9d74ac1f6b220ee8/>
5. https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/obama-ubytoval-necase-v-blair-house.A111027_170445_zahranicni_cen
6. <https://www.e15.cz/rozhovory/miroslav-zajicek-firmy-energeticke-koncepce-nepotrebuji-1057772>
7. <https://cesky.radio.cz/prahu-navstivila-ministryne-zahranici-usa-hillary-clintonova-8549124>
8. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/hura-na-temelin-zacala-bitva-o-200-jadernych-miliard/r~i:article:719686/>
9. https://www.lidovky.cz/byznys/westinghouse-cesko-nepotrebuje-zavod-na-vyrobu-jaderneho-paliva.A150215_144545_energetika_ele
10. https://www.lidovky.cz/byznys/experti-varuji-pred-bezpecnostnimi-hrozbami-pri-dostavbe-dukovan.A201119_085814_ln_domov_cek
11. <https://www.dw.com/en/pompeo-warns-against-chinese-russian-influence-on-european-tour/a-54543849>
12. <https://www.ft.com/content/31430d37-1e5d-4146-9511-f696e3661b4d>
13. <https://pulsenews.co.kr/view.php?year=2023&no=264507>
14. <http://www.netky.sk/clanok/spolocnost-westinghouse-electric-vyhlasila-bankrot>

AUTOR: Michael Kurz